

Sygn. akt I Ca 123/16

POSTANOWIENIE

Dnia 31 maja 2016 r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Jerzy Dymke

Sędziowie: SO Grażyna Szymańska- Pasek (spr.)

SO Monika Strzyżewska

Protokolant: sekr. sądowy Katarzyna Chaberek

po rozpoznaniu w dniu 25 maja 2016 r. w Ostrołęce

na rozprawie

sprawy z wniosku **W. D.**

z udziałem **Z. W., J. Z., M. M. (1), Z. L., J. M. (1) i L. P.**

o zasiedzenie

oraz sprawy z wniosku **Z. W.**

z udziałem **W. D., J. Z., M. M. (1), Z. L., J. M. (1), L. P.**

o zasiedzenie

na skutek apelacji W. D. od postanowienia Sądu Rejonowego w Przasnyszu z dnia 10 listopada 2015 r., sygn. akt I Ns 663/14

postanawia:

I. zmienić zaskarżone postanowienie w pkt 1. w ten tylko sposób, że za datę zasiedzenia przyjąć dzień 29 października 1946 roku;

II. uchylić zaskarżone postanowienie w pkt 2. i 3. i sprawę w tym zakresie przekazać do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Przasnyszu w innym składzie, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach instancji odwoławczej.

Grażyna Szymańska-Pasek Jerzy Dymke Monika Strzyżewska

I Ca 123/16

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 10 listopada 2015 r. Sąd Rejonowy w Przasnyszu w sprawie z wniosku W. D. z udziałem Z. W., J. Z., M. M. (1), Z. L., J. M. (1) i L. P.

zasiedzenie nieruchomości stwierdził, że:

1. M. D. nabyła przez zasiedzenie z dniem 17 stycznia 1947 roku własność nieruchomości zabudowanej budynkiem mieszkalnym, oznaczonej w ewidencji gruntów numerem (...), o powierzchni 0,2792 ha, położonej w P. przy ulicy (...);

2. B. W. (1) i B. W. (2) nabyli przez zasiedzenie z dniem 20 stycznia 1986r., na prawach wspólności ustawowej małżeńskiej, udział w 1/2 części we własności nieruchomości zabudowanej budynkiem mieszkalnym, oznaczonej w ewidencji gruntów numerem (...), o powierzchni 0,2792 ha, położonej w P. przy ulicy (...);

3. E. M. nabyła przez zasiedzenie z dniem 1 stycznia 1979r., udział w 1/2 części we własności nieruchomości zabudowanej budynkiem mieszkalnym, oznaczonej w ewidencji gruntów numerem (...), o powierzchni 0,2792 ha, położonej w P. przy ulicy (...);

Sąd ustalił, że koszty postępowania ponoszą strony, każda w zakresie swojego udziału w sprawie.

Sąd Rejonowy ustalił, że w P. przy ulicy (...) położona jest nieruchomość zabudowana, oznaczona numerem porządkowym 89, oznaczona w ewidencji gruntów numerem (...), o powierzchni 0,2792 ha. Nieruchomość ta stanowiła pierwotnie własność I. G. i jego żony W. z domu K.. Ich córka M. zawarła w dniu 11 czerwca 1911 r, ślub z A. D. (1). Rodzice darowali jej (nie zachowały się na tą okoliczność żadne dokumenty pozwalające ustalić formę darowizny) opisaną wyżej zabudowaną nieruchomość położoną w P. przy ulicy (...). M. D. wraz z mężem A. zamieszkała na przedmiotowej nieruchomości, a jej mąż prowadził tam działalność rzemieślniczą w zakresie krawiectwa. Urodziło się tam pięcioro ich wspólnych dzieci - córki: A., B., E. Z. i T. oraz syn - zmarły przed II wojna światową (jego danych nie udało się ustalić).

A. D. (2) wyszła za mąż za W. Z. (1) i mieszkała w P. przy ulicy (...) do 1956r., gdy wyprowadziła się wraz z rodziną do K.. Systematycznie odwiedzała rodzinę zamieszkałą w P. przy ulicy (...). Zmarła 6 kwietnia 1999r. w K.. Spadek po niej nabył mąż W. Z. (1) oraz synowie J. Z. i W. Z. (2) po 1/3 części.

T. D. opuściła P. jeszcze przed śmiercią matki M. D.. Zamieszkała we W., później przeniosła się do K. i tam mieszkała aż do emerytury. Wróciła do P. na rodzinną posesję krótko przed śmiercią. Zmarła w P. 15 grudnia 1977r. Spadek po niej nabyły siostry: E. M., B. W. (1) i A. Z. po 1/3 części.

E. M. po wyjściu za mąż przez krótki okres mieszkała z mężem w P. na posesji położonej przy ulicy (...). Później wraz z mężem przeniosła się do miejscowości O.. Zamieszkiwała tam z rodziną przez okres około 3 lat. Po nagłej śmierci męża powróciła wraz z córką I. na rodzinną posesję w P.. Zajęła część domu odpowiadającą mniej więcej połowie - zajmowaną wcześniej przez rodzinę Z.. Mieszkała tam do śmierci tj. do 31 sierpnia 2007r.. Spadek po niej w całości nabyła córka I. M..

B. D. prawie przez całe życie zamieszkiwała na nieruchomości objętej wnioskiem złożonym w niniejszej sprawie. Zajmowała część domu odpowiadającą mniej więcej 1/2 części. Po śmierci matki M. D. siostry B. D. i E. M. wspólnie zarządzały nieruchomością. W dniu 19 lutego 1966r. zawarła ślub z B. W. (3), który po ślubie przeprowadził się do żony i razem zamieszkiwali w części domu oraz korzystali z działki i budynków gospodarczych.

B. W. (1) zmarła 3 stycznia 2001 r. w P.. Spadek po niej nabył mąż B. W. (2) w 12/24 częściach, siostra E. M. w 6/24 częściach oraz siostrzeńcy W. Z. (2) i J. Z. po 3/24 części.

M. D. zmarła 19 grudnia 1958r. w P.. Spadek po niej nabyły córki: T. D., A. Z., B. D. i E. M. po 1/4 części.

B. W. (2) zmarł 22 grudnia 2010r. w P.. Spadek po nim nabyło rodzeństwo: Z. W. i Z. L. po 1 / 2 części.

W okresie od 11 czerwca 1911 r. do śmierci A. D. (1) w 1929r. nieruchomość objęta wnioskiem pozostawała w samoistnym posiadaniu małżonków M. i A. D. (1). Po śmierci męża M. D. posiadała przedmiotową nieruchomość samodzielnie. Ten stan trwał nieprzerwanie do dnia jej śmierci tj. do 19 grudnia 1958r.

Po śmierci matki samoistne władztwo nad przedmiotową nieruchomością sprawowały zamieszkujące na niej córki M. D. E. M. i B. D.. Od 19 lutego 1966r. posiadanie to sprawował wspólnie z żoną B. W. (1). Pozostałe córki małżonków D. utrzymywały kontakt z siostrami zamieszkującymi w P. przy ulicy (...), systematycznie je odwiedzając. Szczególnie A. Z., która wraz z rodziną spędzała na tej nieruchomości święta i okresy urlopowe.

E. M. wraz z małżonkami W. utrzymywali nieruchomość objętą wnioskiem w dobrym stanie. Dom był podzielony - dwa zajmowała E. M. z córka I., małżonkowie W. zajmowali również dwa pomieszczenia oraz oficynę. Wszelkie ciężary związane z utrzymaniem nieruchomości, ponosili wspólnie małżonkowie W. oraz E. M..

Sąd Rejonowy, uznał wniosek W. D. za uzasadniony. W ocenie Sądu przeprowadzone w ramach niniejszego postępowania dowody jednoznacznie wskazują, że w okresie od 1911r. do 1929r. nieruchomość opisaną we wniosku posiadali samoistnie małżonkowie A. i M. D.. Po śmierci A. D. (1) (1929r.) przedmiotowa nieruchomość postawała w samoistnym posiadaniu M. D., która zamieszkiwała na niej z córkami, zarządzała samodzielnie tą nieruchomością, opłacała wszelkie daniny publiczne i prowadziła na tej nieruchomości warsztat krawiecki, która to działalność była kontynuacją wcześniejszej działalności jej męża A. D. (1). Taki stan rzeczy utrzymał się do śmierci M. D. tj. do 19 grudnia 1958r..

Sąd wskazał, że stosownie do treści art. XXXIII § 1 dekretu z dnia 11 października 1946r. - Przepisy wprowadzające prawo rzeczowe i prawo o księgach wieczystych (Dz.U. Nr 57, poz. 321) do zasiedzenia, którego bieg rozpoczął się przed wejściem w życie prawa rzeczowego, stosuje się od tej chwili przepisy tego prawa. Zgodnie zaś z art. XXXIII § 2 powyższego aktu prawnego, jeżeli termin zasiedzenia według prawa rzeczowego jest krótszy niż według przepisów dotychczasowych, bieg zasiedzenia rozpoczyna się z chwilą wejścia w życie tego prawa. Jeżeli jednak zasiedzenie, rozpoczęte przed wejściem w życie prawa rzeczowego, nastąpiłoby przy uwzględnieniu terminu określonego w przepisach dotychczasowych wcześniej, zasiedzenie następuje z tym wcześniejszym terminem.

Na obszarze położenia objętej wnioskiem nieruchomości przed dniem 1 stycznia 1947r. w zakresie prawa rzeczowego obowiązywały przepisy księgi II i III kodeksu N. z 1804r. Zgodnie z brzmieniem art. 712 kodeksu N. istniała możliwość nabycia własności nieruchomości także przez przedawnienie, do czego prowadziło - stosownie do art. 2229 - posiadanie ciągle i nieprzerwane, spokojne, jawne i niedwuznaczne, i pod tytułem właściciela, przy uwzględnieniu domniemań wynikających z art. 2230 i 2231.

Stosownie do treści art. 2262 kodeksu N. możliwe było nabycie własności nieruchomości przez przedawnienie po upływie 30 lat w razie posiadania tytułu nieważnego z powodu niezachowania formy czynności prawnej.

W ocenie Sądu Rejonowego powyższe oznacza, że M. D. nabyłaby własność nieruchomości objętej wnioskiem po upływie 30 lat od wejścia w jej posiadanie tj. najpóźniej od dnia 31 grudnia 1911 r. Nastąpiłoby to zatem w dniu 1 stycznia 1942r. Zwrócił uwagę na treść art. 16 dekretu z dnia 6 czerwca 1945r. o mocy obowiązującej orzeczeń sądowych wydanych w czasie okupacji niemieckiej na terenie RP (Dz.U. z 1945r., Nr 25, poz. 151 z późn. zm.). Z treści wskazanego przepisu wynika, że w stosunku do spraw cywilnych i karnych, których w okresie okupacji nie można było prowadzić przed sądami polskimi, okres tej okupacji - co do skutków prawnych w zakresie prawa materialnego i formalnego, należy traktować jako okres, w którym miało miejsce zawieszenie wymiaru sprawiedliwości.

Wobec powyższego uznał, że po zakończeniu okupacji tj. po dacie 17 stycznia 1945r. (wyzwolenie terenów Północnego M. spod okupacji niemieckiej), M. D., aby uzyskać własność nieruchomości objętej wnioskiem w drodze zasiedzenia, musiała samoistnie posiadać przedmiotową nieruchomość jeszcze przez okres dwóch lat czyli do dnia 17 stycznia 1947r. Przesłanka ta została spełniona.

W ocenie Sądu zasadne było stanowisko uczestników postępowania Z. W. i Z. L., którzy postulowali stwierdzenie zasiedzenia udziałów wynoszących po 1 / 2 części we własności nieruchomości objętej wnioskiem przez małżonków B. i B. W. (1) oraz E. M..

Sąd zważył, że stwierdzenie zasiedzenia następuje na rzecz zainteresowanego choćby to była inna osoba, niż wnioskodawca oraz określa się w tym orzeczeniu datę nabycia tego prawa bez względu na jej oznaczenie w żądaniu wniosku. Wynika z tego, że zakres niezwiązania sądu żądaniem w postępowaniu o stwierdzenie zasiedzenia dotyczy możliwości określenia innego nabywcy i innej daty nabycia, ewentualnie także innego ograniczonego przedmiotowo zakresu nabycia własności. Wskazał na stanowisko Sądu najwyższego zaprezentowane w uzasadnieniu postanowienia z dnia 27 listopada 2014r. IV CSK 128/14, LEX nr 1616919.

Sąd wskazał na przepis art. 172 § 2 k.c. w brzmieniu przed nowelizacją dokonaną ustawą z dnia 28 lipca 1990r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny (Dz.U. Nr 55, poz. 323) i uznał, że przepis ten ma zastosowanie zarówno do posiadania małżonków W. jak i E. M.. Wszyscy oni weszli bowiem w posiadanie przedmiotowej nieruchomości bez zachowania przepisanej prawem formy. W orzecznictwie Sądu Najwyższego jak również sądów powszechnych i w doktrynie ukształtował się nie budzący wątpliwości pogląd, że tzw. nieformalni nabywcy nieruchomości są posiadaczami w złej wierze. Po 20 latach - licząc od 19 lutego 1966r. B. W. (1) i jej mąż B. W. (2) stali się z mocy prawa - przez zasiedzenie - współwłaścicielami na prawach wspólności ustawowej, w 1/2 części, nieruchomości objętej wnioskiem.

W tym czasie E. M. była już współwłaścicielką w 1/2 części przedmiotowej nieruchomości. Swój udział nabyła w drodze zasiedzenia, które nastąpiło w dniu 1 stycznia 1979r. tj. po upływie 20 lat samoistnego nieprzerwanego posiadania tej nieruchomości wspólnie z siostrą B. D., a później z siostrą B. W. (1) i jej mężem B. W. (3). Jak bowiem zostało ustalone w oparciu o zebrane w sprawie dowody E. M. objęła w posiadanie nieruchomość niedługo po śmierci matki M. D.. Nastąpiło to najpóźniej w dniu 31 grudnia 1958r.

Postanowienie Sądu Rejonowego zostało w całości zaskarżone apelacją przez wnioskodawcę, reprezentowanego przez profesjonalnego pełnomocnika.

Apelacja zarzuca naruszenie przepisów prawa materialnego, a mianowicie:

1. art. 2262 Kodeksu N. z 1804r. w zw. z art 16 dekretu z dnia 6 czerwca 1945r. o mocy obowiązującej orzeczeń sądowych wydanych w czasie okupacji niemieckiej na terenie RP (Dz. U. Z 1945r. Nr 25 poz. 151 z późn, zm.) poprzez nieprawidłowe określenie terminu w którym M. D. nabyła przez zasiedzenie własność nieruchomości położonej w P. przy ul. (...), oznaczonej numerem działki (...) na dzień 17 stycznia 1947r., w sytuacji gdy przy prawidłowo ustalonym stanie faktycznym i prawnym w tej materii winna to być data 29 października 1946r.

2. art. 172§ 1 kc w zw. z art, 336 kc w zw. z art. 206 kc. polegająca na stwierdzeniu, że E. M. oraz B. i B. małż. W. nabyli przez zasiedzenie prawo własności nieruchomości w wysokości po Vz części własności nieruchomości położonej w P. przy ul. (...) w datach z 1.01.1979r. dla E. M. oraz z 20 stycznia 1986r. dla B. i B. małż. W., w sytuacji gdy:

a. po ich stronie brak jest cechy posiadania samoistnego części przedmiotowej nieruchomości, przekraczającej udział E. M. oraz B. W. (1) we współwłasności tejże nieruchomości wynikający ze spadkobrania po M. D.

b. wobec braku ustalenia przesłanki z pkt. 1 nie sposób ustalić rozpoczęcie biegu terminu (i w konsekwencji jego upływu) potrzebnego do nabycia przez zasiedzenie własności stosownych udziałów we współwłasności przedmiotowej nieruchomości przez E. M. oraz B. i B. małż. M., nie można bowiem ustalić daty (faktu) uzewnętrznienia wobec pozostałych współwłaścicieli zmiany (rozszerzenia) zakresu samoistnego posiadania przez ww. ponad realizację uprawnienia z art.206 kc.

3. naruszenie prawa procesowego, polegające na nieprawidłowym zastosowaniu przepisów :

a. art. 328 §2 kpc poprzez sporządzanie uzasadnienia, zaskarżonego postanowienia niezawierającego uzasadnienia faktycznego i prawnego dla wydanego orzeczenia w zakresie dotyczącym rozszerzenia posiadania udziałów w nieruchomości przez E.

Z. M. oraz B. i B. małż. W. ponad realizację uprawnienia z art. 206 kc i uzewnętrznienia tej zmiany wobec pozostałych współwłaścicieli, dla początku biegu terminu zasiedzenia

b. art. 233 §1 kpc poprzez dowolną i jednostronną ocenę materiału dowodowego, polegającą na wyciągnięciu nieprawidłowych wniosków z zeznań świadków H. D., A. K., W. W. i samych uczestników postępowania, danych z ewidencji gruntów, przejawiającą się dowolnym ustaleniem przez Sąd I instancji charakteru i zakresu (rozszerzenia) posiadania przedmiotowej nieruchomości przez E. M. oraz małż W. a także dat początkowych rozpoczęcia biegu terminów zasiedzenia (odmiennie dla poszczególnych osób),

Z ostrożności procesowej podniósł ponadto:

1.naruszenie przepisów prawa materialnego, a mianowicie art. 172§1 kc poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i stwierdzenie, że E. M. oraz B. W. (1) nabyły przez zasiedzenie własność po 1/2 udziału w spornej nieruchomości w sytuacji, gdy jako spadkobierczynie po M. D. udziały w wysokości po 1/4 własności w tejże nieruchomości nabyły w sposób pochodny, a więc w drodze spadkobrania po matce.

W oparciu o powyższe zarzuty wniósł o:

1. zmianę powyższego postanowienia:

a) w punkcie 1 poprzez stwierdzenie, że M. D. nabyła przez zasiedzenie z dniem 29 października 1946 r. prawo własności nieruchomości zabudowanej budynkiem mieszkalnym, oznaczonej w ewidencji gruntów numerem (...), o powierzchni 0,2792 ha, położonej w P. przy ulicy (...);

b) w punkcie 2 i 3 poprzez oddalenie wniosku o stwierdzenie zasiedzenia własności nieruchomości zabudowanej budynkiem mieszkalnym, oznaczonej w ewidencji gruntów numerem (...), o powierzchni 0,2792 ha, położonej w P. przy ulicy (...) na rzecz E. M. oraz B. i B. małż. W.

c) zasądzenie na rzecz wnioskodawcy kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych.

Ewentualnie o

2) zmianę powyższego postanowienia w punkcie 1 poprzez stwierdzenie, że M. D. nabyła przez zasiedzenie z dniem 29 października 1946 r. prawo własności

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja znajdowała uzasadnienie, które prowadziło do uwzględnienia jej wniosku ewentualnego.

Odnosząc się do zarzuty apelacji zawartego w pkt 1 należy przyznać racje skarżącemu, że Sąd I instancji naruszył przepisy prawa materialnego, a mianowicie art. 2262 Kodeksu Napoleona i art. 16 dekretu z dnia 6 czerwca 1945 r. o mocy obowiązującej orzeczeń sądowych wydanych w czasie okupacji niemieckiej na terytorium RP.

Sąd stwierdzając, że M. D. nabyła własność przedmiotowej nieruchomości, błędnie ustalił datę z którą upłynął okres 30 letni niezbędny do zasiedzenia. Należało przyjąć, dzień 11 czerwca 1911 r. (data ślubu małż. D.) jako początek biegu zasiedzenia., który upłynąłby z dniem 11 czerwca 1941 r. Zgodnie z dekretem z dnia 6 czerwca 1945 r. o mocy obowiązujących orzeczeń sądowych wydanych w czasie okupacji niemieckiej na terenach Rzeczypospolitej Polskiej, w okresie od 1 września 1939 r. do 17 stycznia 1945 r. zawieszony był okres biegu tego terminu. Okres pomiędzy 1 września 1939 r. i 11 czerwca 1941 r. należało doliczyć po 17 stycznia 1945 r., tj. dacie w której nastąpiło wyzwolenie terenów Północnego M. spod niemieckiej okupacji. Tym samym tak ustalony termin upłynął 28 października 1946 r., a nie jak przyjął Sąd I instancji 17 stycznia 1947 r. wobec wskazanego błędu Sąd zmienił pkt 1 zaskarżonego postanowienia.

Odnosząc się do zarzutów apelacji w zakresie punktów 2 i 3 postanowienia należy także uznać ich zasadność. Sąd pominął kluczowe dla rozstrzygnięcia kwestie, że przedmiotem zasiedzenia nie była cała nieruchomości, a wielkość tego udziału określił nie uwzględniając, że B. W. (1) i E. M. nabyły już udziały jako spadkobiercy M. D.. Pominiecie ich, Sąd II instancji kwalifikuje jako nie rozpoznanie istoty sprawy. Skutkiem czego uchyla zaskarżone postanowienie ww. punktach i przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania.

W tym miejscu należy podnieść, że z charakteru współwłasności wynika uprawnienie do współposiadania w zakresie nie wyłączającym pozostałych współwłaścicieli (art. 206 kc). Uprawnienie to wynika z prawa współwłasności jako prawa własności przysługującego niepodzielnie kilku osobom (art. 195 kc). Prawo to cechuje jedność przedmiotu własności, wielość podmiotów i niepodzielność samego prawa. Niepodzielność prawa wyraża się w tym, że każdy ze współwłaścicieli ma prawo do całej rzeczy. Posiadanie rzeczy przez współwłaściciela jest zatem posiadaniem właścicielskim i samoistnym, stanowi bowiem realizację jego niepodzielnego prawa do rzeczy. Oznacza to, że z faktu posiadania rzeczy przez współwłaściciela wynika jedynie, iż korzysta on z tej rzeczy zgodnie z przysługującym mu prawem. Niewykonywanie prawa posiadania przez innego współwłaściciela nie uprawnia do wniosku, że współwłaściciel posiadający przejął rzecz w samoistne posiadanie w zakresie jego uprawnień. Ustawodawca w sposób odmienny traktuje współposiadanie od posiadania indywidualnego, co wyklucza zastosowanie domniemania ustanowionego w art. 339 kc w sprawie o zasiedzenie przez współwłaściciela nieruchomości udziału należącego do innego współwłaściciela. Konieczne jest więc wykazanie samoistnego posiadania udziału współwłaściciela. Posiadanie samoistne udziału współwłaściciela niezbędne do zasiedzenia wymaga, żeby współwłaściciel żądający stwierdzenia jego zasiedzenia dał wyraz temu, że zmienił (rozszerzył) zakres swego posiadania ponad realizację uprawnienia z art. 206 kc. Skuteczność takiej zmiany wymaga aby, uczynił to jawnie, czyli zmanifestował ją w sposób widoczny dla współwłaściciela i otoczenia. Takie wymaganie jest uzasadnione bezpieczeństwem stosunków prawnych i ochroną własności, która byłaby narażona na uszczerbek, gdyby współwłaściciel uprawniony do współposiadania całości mógł łatwo doprowadzić do utraty praw pozostałych współwłaścicieli, powołując się tylko na zmianę swej woli, a więc jedynie elementu subiektywnego (vide postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2009 r. II CSK 405/08). Sama natomiast świadomość posiadania samoistnego ponad realizację uprawnienia z art. 206 kc. nie może być uznana za wystarczającą, a co za tym idzie – jest prawnie bezskuteczna (vide postanowienie Sądu Najwyższego z 26 czerwca 2013 r. II CSK 581/112). Ciężar udowodnienia, przez jednego ze współwłaścicieli, że zmienił zakres posiadania samoistnego i kiedy do tego doszło, spoczywa na nim wraz z niekorzystnymi skutkami, jakie wiążą się z niewykazaniem w sprawie o zasiedzenie tego przymiotu (vide postanowienie sądu najwyższego z dnia 20 września 2012 r. sygn. akt IV CSK 117/12).

Sprawa we wskazanym aspekcie nie została w ogóle zbadana. Uzasadnienie zaskarżonego postanowienia nie zawiera, w tym zakresie, ustaleń faktycznych i ich oceny prawnej. Sąd Rejonowy pominął, że konieczne było wykazanie przez uczestników postępowania, posiadania samoistnego udziału E. M. oraz B. i B. małż. W., a więc konkretnych faktów potwierdzających rzeczywiste przejęcie praw i obowiązków (wszystkich) współwłaścicieli i to w sposób, co wymaga zaakcentowania, pozwalający dostrzec im zmianę. Postępowanie dowodowe wymaga skrupulatności przy ocenie stanu woli posiadacza, przejawów jej uzewnętrznienia wobec współwłaścicieli / współspadkobierców i odróżnienia tego od wykonywania normalnych uprawnień współwłaściciela nie prowadzących do zasiedzenia. Taka zmiana woli musi się uzewnętrznic i w sprawie przejawy jej winny zostać wykazane. Sąd nie ustalił czy E. M. i B. W. (1) zmieniły zakres (rozszerzyły) samoistnego współposiadania ponad własne uprawnienia wynikające z prawa współwłasności określone w art. 206 kc. Ponowne postępowanie kwestię tę winno wyjaśnić. Na Z. W. spoczywa ciężar udowodnienia, że jego brat, bratowa oraz siostra brata rozszerzyły zakres swego współposiadania sposób widoczny dla wszystkich współwłaścicieli, w tym wobec T. D. i A. Z..

Nadto Sąd I instancji, ustalając wielkość udziałów B. W. (1) i Z. M., pominął niedopuszczalność stwierdzenia zasiedzenia, nabytego wcześniej w drodze spadkobrania, udziału w prawie własności tej samej rzeczy. Zasiedzenie przedmiotowej nieruchomości (pkt 1) nastąpiło na rzecz M. D. i następnie na rzecz (pkt 2 i 3) B. W. (1) (oraz jej męża) i E. M. w 1/2 części własności przedmiotowej nieruchomości, chociaż osoby te są spadkobiercami M. D.. A zatem Sąd przy

ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd uwzględni, iż ww. są spadkobiercami M. D. i nie mogą nabyć przez zasiedzenie, nabytego wcześniej udziału w drodze spadkobrania.

Wobec wyrażonego przez Sąd I instancji poglądu, że stwierdzenie zasiedzenia następuje na rzecz zainteresowanego choćby to była inna osoba, niż wnioskodawca, należy wskazać, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego ujawniły się rozbieżności co do dopuszczalności stwierdzenia przez sąd zasiedzenia własności nieruchomości na rzecz osoby, która o to nie wniosła. Uchwała Sądu Najwyższego 7 sędziów, z dnia 11 czerwca 2015 r. (III CZP 112/14) rozstrzyga przedstawiony zagadnienie prawne. Zgodnie z jej treścią stwierdzenie zasiedzenia własności nieruchomości może nastąpić tylko na rzecz osoby wskazanej przez wnioskodawcę lub innego uczestnika postępowania.

W ocenie Sądu Okręgowego nie było przeszkód prawnych aby w jednym postępowaniu rozpoznać wnioski : W. D. o nabycie w drodze zasiedzenia nieruchomości przez M. D. i Z. W. o nabycie tej samej nieruchomości przez zasiedzenie pomimo, że dotyczył okresu następującego po okresie w którym nieruchomość posiadała M. D..

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy postanowił jak w sentencji na podstawie art. 386 § 4 kpc w zw. z art. 13 § 2 kpc.

Za podstawę rozstrzygnięcia o kosztach należało przyjąć art. 108 § 2 kpc zgodnie z którym, sąd drugiej instancji, uchylając zaskarżone postanowienie i przekazując sprawę do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji, pozostawia temu sądowi rozstrzygnięcie o kosztach instancji odwoławczej.

Sąd I instancji przy ponownym rozpoznaniu sprawy, w innym składzie, będzie miał na uwadze przedstawione wyżej oceny prawne i kierunkowe wskazania co do dalszego postępowania.